12/06/2020

ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟ: Κορυφώνεται η αντιπαράθεση Εκκλησίας – Κράτους

/ Επικαιρότητα

Ο Πρωθυπουργός του Μαυροβουνίου Ντούσκο Μάρκοβιτς με σημερινή βιντεοσκοπημένη δήλωση του, ανέφερε ότι ο ίδιος και ο Πρόεδρος της χώρας Μίλο Τζουκάνοβιτς πρότειναν πρόσφατα στον Σεβ. Μητροπολίτη Μαυροβουνίου και Παραθαλασσίας κ. Αμφιλόχιο την αναστολή της εφαρμογής του Νόμου για τις Θρησκευτικές Ελευθερίες μέχρι το Συνταγματικό Δικαστήριο και το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων να εκδώσουν απόφαση για την νομιμότητα του, αλλά ο Μητροπολίτης, παρ' όλα αυτά, κάλεσε τους πιστούς για την συνέχιση των πορειών διαμαρτυρίας, και η Ορθόδοξη Εκκλησία της Σερβίας συνέχισε να παραβιάζει το νόμο σε κάθε ευκαιρία.

Σχολιάζοντας τις δηλώσεις του Πρωθυπουργού, ο υπεύθυνος σπουδών της Θεολογικής Σχολής του Τσέτινιε, πρωτοπρεσβύτερος Γκόϊκο Πέροβιτς, είπε, μεταξύ άλλων, ότι είναι καλύτερο για τον Μάρκοβιτς να μην αναφέρει καν αυτήν την συνομιλία

και ότι η πρόταση της Κυβέρνησης για αναστολή εφαρμογής του Νόμου είναι **ανειλικρινής**, **μη βιώσιμη** και **οι πορείες διαμαρτυρίας θα συνεχιστούν**.

“Η συνάντηση για την οποία μίλησε σήμερα ο Μάρκοβιτς πραγματοποιήθηκε σε μια ατμόσφαιρα που ήταν ανάρμοστη και αυτός είναι ο λόγος που η Εκκλησία δεν επιθυμούσε να δημοσιοποιήσει τις λεπτομέρειες αυτής της συνάντησης και λόγω του θέματος της συνομιλίας αυτού καθαυτού”**, - τόνισε ο π. Γκόϊκο και πρόσθεσε ότι:** “Ο Μάρκοβιτς οφείλει να γνωρίζει ότι το Συνταγματικό Δικαστήριο δεν έχει προθεσμία για να εκδώσει απόφαση”, ενώ “το δικαστήριο στο Στρασβούργο αποφασίζει μόνο όταν ο Νόμος είναι σε ισχύ.”

Επίσης, επισήμανε ότι αποτελεί καταχρηστική παραπληροφόρηση του κοινού η αναφορά ότι η Εκκλησία έβαλε σε κίνδυνο τις διαπραγματεύσεις ανακοινώνοντας την συνέχιση των διαμαρτυριών, υπογραμμίζοντας παράλληλα ότι: “οι διαπραγματεύσεις κινδυνεύουν από το γεγονός ότι η Κυβέρνηση εφαρμόζει ήδη αυτόν τον Νόμο.”

Ο πρωτοπρεσβύτερος Γκόϊκο Πέροβιτς

Αναλυτικά, η δήλωση του Πρωθυπουργού του Μαυροβουνίου Ντούσκο Μάρκοβιτς αναφέρει:

"Όπως γνωρίζετε, και όπως ανέφερα στον λαό, σε αρκετές περιπτώσεις ανταποκρίθηκα στις προσκλήσεις και συναντήθηκα με τον Μητροπολίτη Αμφιλόχιο σχετικά με τον Νόμο για τις Θρησκευτικές Ελευθερίες και άλλα σημαντικά ζητήματα που προέκυψαν στις σχέσεις μεταξύ του Κράτους και της Ορθοδόξου Εκκλησίας. Το ίδιο συνέβη πριν από λίγες ημέρες, όταν ο Πρόεδρος Μίλο Τζουκάνοβιτς και εγώ, ως ανώτατοι εκπρόσωποι της εκτελεστικής εξουσίας στο Μαυροβούνιο, ανταποκριθήκαμε στην πρόσκληση του Μητροπολίτη Αμφιλοχίου και του Επισκόπου Ιωαννικίου. Αυτή η συνάντηση ήταν μια επιβεβαίωση του σεβασμού μας προς την Μητρόπολη και άλλες Επισκοπές της Σερβικής Ορθοδόξου Εκκλησίας, αλλά και επιβεβαίωση της διαρκούς δέσμευσης μας για διεξαγωγή διαλόγου και αναζήτηση κοινών και βέλτιστων λύσεων. Η συνομιλία που είχαμε ήταν ουσιαστική, μακρά και εποικοδομητική, και ολοκληρώθηκε με σαφείς προτάσεις που προτείναμε εγώ και ο Πρόεδρος Τζουκάνοβιτς, και των οποίων στόχος είναι να βγούμε από την τρέχουσα κατάσταση που επιβαρύνει το γενικό κοινωνικό περιβάλλον. Συγκεκριμένα – η Κυβέρνηση ήταν έτοιμη να αναστείλει την εφαρμογή του Νόμου για τις Θρησκευτικές Ελευθερίες έως ότου το Συνταγματικό Δικαστήριο του Μαυροβουνίου και το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στο Στρασβούργο αποφασίσουν για την νομιμότητά του. Ταυτόχρονα, προτείναμε για την επόμενη εβδομάδα, την συνέχιση των διαπραγματεύσεων που ξεκίνησαν σε επίπεδο εμπειρογνωμόνων, για τις οποίες οι εκπρόσωποι της Κυβέρνησης προετοιμαζόταν το προηγούμενο διάστημα." **, – ανέφερε ο Πρωθυπουργός και πρόσθεσε ότι αυτά είναι γεγονότα και αλήθειες που οι πολίτες και οι πιστοί δεν μπορούσαν να ακούσουν από τους εκπροσώπους της Εκκλησίας αυτές τις ημέρες**.

“Δυστυχώς, από την άλλη πλευρά, το κάλεσμα του Μητροπολίτη Αμφιλοχίου για διοργάνωση πορειών διαμαρτυρίας, ακολούθησε ως απάντηση στην πρόταση μας, η οποία ερμηνεύεται ως συνέχεια της έλλειψης κατανόησης και αντιπαραθέσεων που δεν επιθυμούμε στην Κυβέρνηση, διότι αποτελούν εμπόδιο στην κοινωνική αρμονία και ευημερία. Εκτός από την απόρριψη του διαλόγου, και κατ’ επέκταση την δυνατότητα εξεύρεσης βιώσιμης λύσης, η Ορθόδοξη Εκκλησία της Σερβίας συνεχίζει να παραβιάζει το νόμο σε κάθε ευκαιρία, ακόμη και όταν πρόκειται για την καθιερωμένη πρακτική παρανόμων κατασκευών εντός και εκτός εκκλησιαστικών περιουσιών”**, – είπε ο Πρωθυπουργός**.

Επίσης, δήλωσε ότι το Μαυροβούνιο είναι μια δημοκρατική κοινωνία Ευρωπαϊκών και Ευρω-Ατλαντικών αξιών, στην οποία επιτρέπονται δημόσιες συγκεντρώσεις, εφόσον δεν θέτουν σε κίνδυνο τα δικαιώματα άλλων, και πρόσθεσε ότι η Κυβέρνηση θα διασφαλίσει την πραγματοποίησή τους σύμφωνα με τον νόμο και ισχύοντες κανόνες.

“Επομένως, οι ανακοινωμένες πορείες διαμαρτυρίας πρέπει να οργανώνονται με τρόπο που να συνεπάγεται την εφαρμογή επιδημιολογικών μέτρων και συστάσεων, με σεβασμό στην υγεία και την ζωή όλων των πολιτών, όλα στο πνεύμα της ίσης εφαρμογής του νόμου, το οποίο είναι ένα πρότυπο ατομικής και συλλογικής δέσμευσης. Παράλληλα με την έκκληση για σεβασμό στον νόμο, εξακολουθούμε να δίνουμε στην Μητρόπολη και τις Επισκοπές της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Σερβίας την ευκαιρία να αναζητήσουν από κοινού λύσεις προς το συμφέρον των Ορθοδόξων πιστών στο πλαίσιο του διαλόγου και του νομικού συστήματος του Μαυροβουνίου. Πρόθεση μας είναι να αφήσουμε ένα περιβάλλον και μια κληρονομιά που δεν θα είναι βάρος για τις μελλοντικές γενιές. Επομένως, είμαστε ανοιχτοί στον διάλογο και στην εξεύρεση λύσεων, αλλά όχι στον εκβιασμό και στην πίεση. Και μέχρι να συμβεί αυτό, οι νόμοι θα ισχύουν για όλους στο Μαυροβούνιο, συμπεριλαμβανομένης της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Σερβίας και των πιστών της.”

Η ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΟΠΙΚΩΝ ΕΠΙΣΚΟΠΩΝ ΣΤΟΝ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟ

«Είναι πραγματικά ακατανόητο να κατηγορούν τη Σερβική Ορθόδοξη Εκκλησία στο Μαυροβούνιο ότι απορρίπτει τον διάλογο και συνεπώς τη δυνατότητα εξεύρεσης βιώσιμης λύσης, μετά από πολλά χρόνια προσπαθειών μας για την καθιέρωση θεσμικού διαλόγου με τις κρατικές αρχές, χωρίς να ζητούμε τίποτε

άλλο από βασικά ανθρώπινα και θρησκευτικά δικαιώματα» αποκρίνεται η Μητρόπολη Μαυροβουνίου και οι τοπικοί Επισκόποι στην επίκαιρη δήλωση της 12ης Ιουνίου 2020 του Πρωθυπουργού του Μαυροβουνίου κ. Ντούσκο Μάρκοβιτς.

Ο Πρωθυπουργός του Μαυροβουνίου με σημερινή του δήλωση, ανέφερε ότι ο ίδιος και ο Πρόεδρος της χώρας Μίλο Τζουκάνοβιτς πρότειναν πρόσφατα στον Σεβ. Μητροπολίτη Μαυροβουνίου και Παραθαλασσίας κ. Αμφιλόχιο την αναστολή της εφαρμογής του Νόμου για τις Θρησκευτικές Ελευθερίες μέχρι το Συνταγματικό Δικαστήριο και το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων να εκδώσουν απόφαση για την νομιμότητα του. Η Μητρόπολη, ωστόσο, απαντά, ότι η πρόταση του Προέδρου Τζουκάνοβιτς και του Πρωθυπουργού Μάρκοβιτς δεν διακατέχεται από ειλικρινείς διαθέσεις για διάφορους λόγους. Τελικώς, η Μητρόπολη Μαυροβουνίου και οι τοπικοί Επίσκοποι, θεωρούν ότι η κυβέρνηση δεν ενδιαφέρεται ουσιαστικά για τα επιχειρήματα της Εκκλησίας.

«Σε αυτό το πλαίσιο, διαφωνούμε έντονα με τον Πρωθυπουργό ότι οι νόμοι στο Μαυροβούνιο εφαρμόζονται στο πνεύμα της ίσης εφαρμογής για όλους, και έχουμε μιλήσει πολλές φορές για αυτήν τη διάκριση» επισημαίνεται στην απάντηση προς τον Πρωθυπουργό. «Ορθόδοξοι επίσκοποι, ιερείς και πιστοί συνελήφθησαν, κρατήθηκαν, καταδικάστηκαν και τιμωρήθηκαν δυσανάλογα περισσότερο από άλλους παράγοντες στην κοινωνία του Μαυροβουνίου».

Διαβάστε αναλυτικά αποσπάσματα από την ανακοίνωση-απάντηση του Επισκοπικού Συμβουλίου της Σερβικής Ορθοδόξου Εκκλησίας στο Μαυροβούνιο προς τον Πρωθυπουργό της χώρας Ντούσκο Μάρκοβιτς:

“Ο Πρωθυπουργός Ντούσκο Μάρκοβιτς αποφάσισε να μιλήσει δημόσια για την συνάντηση που πραγματοποιήθηκε πριν από λίγες ημέρες ανάμεσα στον ίδιο, τον Πρόεδρο του Μαυροβουνίου, τον Σεβ. Μητροπολίτη Μαυροβουνίου και Παραθαλασσίας κ. Αμφιλόχιο και τον Πανιερ. Επίσκοπο Βουδίμλιε και Νίκσιτς κ. Ιωαννίκιο.

Δεδομένου ότι ο Πρωθυπουργός έκανε πολλούς ισχυρισμούς, είμαστε υποχρεωμένοι να σχολιάσουμε τις πιο σημαντικούς.

Κατ’ αρχάς, είναι αλήθεια ότι η συνάντηση πραγματοποιήθηκε, αλλά ο προγραμματισμός της εν λόγω συνάντησης είχε το δικό του ιστορικό για το οποίο δεν μπορεί απλά να ειπωθεί ότι πραγματοποιήθηκε “μετά από πρόσκληση του Μητροπολίτη Αμφιλοχίου και του Επισκόπου Ιωαννικίου”. Θα ήταν πιο ακριβές να

ειπωθεί ότι η πρωτοβουλία για την συνάντηση στο υψηλότερο επίπεδο, πριν από τη συνέχιση του διαλόγου των εμπειρογνωμόνων που ζητήθηκε από εμάς, ανήκε αρχικά στον ίδιο τον Πρωθυπουργό και ότι ο Μητροπολίτης πρότεινε μια ευρύτερη μορφή αυτής της συνάντησης. Από την έγκριση του αντισυνταγματικού και μεροληπτικού Νόμου για τις Θρησκευτικές Ελευθερίες και το Νομικό Καθεστώς των Θρησκευτικών Κοινοτήτων, η Ιερά Μητρόπολη Μαυροβουνίου και Παραθαλασσίας, καθώς και όλες οι Επισκοπές της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Σερβίας στο Μαυροβούνιο, είχαν εντατικές επαφές και συναντήσεις σε όλα τα επίπεδα: πολιτικά κόμματα, ιδιώτες, πρεσβείες, κοινωνία των πολιτών, καθώς και πολλοί διεθνείς θεσμοί. Ενημερώνουμε το κοινό μόνο για τις συναντήσεις που είναι εποικοδομητικές και συμβάλλουν σε έναν αληθινό και δεσμευτικό διάλογο. Και αυτός, δυστυχώς, δεν ήταν έτσι.

Στην συνομιλία οι Επίσκοποι ζήτησαν για την αποδοχή Νομοσχεδίου για τροποποιήσεις στον Νόμο για τις Θρησκευτικές Ελευθερίες και στο Νομικό Καθεστώς των Θρησκευτικών Κοινοτήτων, το οποίο υποβλήθηκε στην Κυβέρνηση πριν από πολύ καιρό σε επίσημες συνομιλίες της ομάδας εμπειρογνωμόνων μας. Επίσης, ζήτησαν την έγκριση των αδειών διαμονής, οι οποίες αρνούνται εδώ και χρόνια σε έναν (μικρό) αριθμό ιερέων και μοναχών που δεν έχουν υπηκοότητα Μαυροβουνίου, και μερικοί από αυτούς εκδιώκονται από το Μαυροβούνιο αυτές τις ημέρες, μετά την παραμονή τους για περισσότερα από δέκα έως δεκαπέντε χρόνια.

Δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε με τους ισχυρισμούς του Πρωθυπουργού σχετικά με τη «μόνιμη δέσμευση» των αρχών για διεξαγωγή διαλόγου και αναζήτηση κοινών και βέλτιστων λύσεων. Αν συνέβαινε αυτό, δεν θα υπήρχε καμία διαφωνία εδώ. Ακριβώς λόγω της απουσίας μιας τέτοιας στάσης απέναντι στην Ορθόδοξη Εκκλησία, προέκυψε το πρόβλημα στο οποίο βρισκόμαστε και το οποίο, – συμφωνούμε σε κάτι με τον Πρωθυπουργό – «επιβαρύνει το γενικό κοινωνικό περιβάλλον».

Το μόνο συμπέρασμα που θα μπορούσε να προκύψει ειλικρινά από τη συνομιλία ήταν η πρόταση του καθεστώτος, η οποία αρκετές φορές εκφράστηκε δημοσίως, να είναι η Ορθόδοξη Εκκλησία της Σερβίας στο Μαυροβούνιο «μέρος της λύσης» με τέτοιο τρόπο ώστε να συμμετέχει στην υλοποίηση του πολιτικού προγράμματος του κυβερνώντος κόμματος. Για μια τέτοια παράλογη πρόταση, φυσικά, δεν θα έχει ποτέ συνομιλητή την Ορθόδοξη Εκκλησία της Σερβίας, ούτε καμία πραγματική θρησκευτική κοινότητα στον κόσμο. Ακριβώς τέτοιες προτάσεις, και όχι οι δικαστικές διαφορές που αποτελούν απλώς αντίδραση στην αδικία, μειώνουν δραστικά την πιθανότητα επιτυχούς διαλόγου και δημιουργούν «παρανοήσεις και αντιπαραθέσεις» στην κοινωνία."

“Όσον αφορά την «γενναιόδωρη» πρόταση του Προέδρου Τζουκάνοβιτς και του Πρωθυπουργού Μάρκοβιτς να αναστείλουν την εφαρμογή του νόμου μέχρι την απόφαση του Συνταγματικού Δικαστηρίου και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, είναι αντισυνταγματική, και επομένως κακόβουλη, για διάφορους λόγους. Επιπλέον, δεν είναι κάτι καινούργιο και έχει ήδη συζητηθεί δημόσια. Πρώτον, είναι μια προσπάθεια των κρατικών αρχών να απαλλαγούν από την ευθύνη για την θέσπιση αντισυνταγματικών και μεροληπτικών νόμων. Δεύτερον, η Κυβέρνηση δεν έχει την δυνατότητα να αναστείλει την εφαρμογή οποιουδήποτε νόμου και δεν διαθέτει θεσμικούς μηχανισμούς με τους οποίους θα μπορούσε να εγγυηθεί ότι ο νόμος δεν θα εφαρμοστεί, διότι αυτή την στιγμή αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της έννομης τάξης του Μαυροβουνίου. Τρίτον, το Συνταγματικό Δικαστήριο έχει τις εξουσίες βάσει των οποίων ξεκίνησε μέχρι στιγμής την αξιολόγηση της συνταγματικότητας αυτού του ατυχούς Νόμου. Η Κυβέρνηση θα μπορούσε να κάνει το ίδιο, όπως και οι βουλευτές της κυβερνητικής πλειοψηφίας στην Βουλή. Αυτό το δικαστήριο δεν έχει προθεσμία για να αποφασίσει για την συνταγματικότητα του νόμου. Το γεγονός ότι το Συνταγματικό Δικαστήριο δεν έχει σήμερα πρόεδρο δεν είναι ασήμαντο για ένα τόσο σημαντικό ζήτημα. Τέταρτον και ίσως το πιο σημαντικό – η αρμοδιότητα του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων δεν είναι η εκτίμηση της συνταγματικότητας και της νομιμότητας των νόμων και άλλων κανονισμών, αλλά μεμονωμένων ενεργειών, οι οποίες πραγματοποιούνται κατά την εφαρμογή του νόμου. Επομένως, αυτό ακύρωσε και πάλι το αίτημα της Εκκλησίας μας να διεξάγει διάλογο για την αλλαγή του νόμου και έδειξε ότι η Κυβέρνηση δεν ενδιαφέρεται ουσιαστικά για τα επιχειρήματα της Εκκλησίας και του λαού σχετικά με τον αντισυνταγματικότητα και την μεροληπτική φύση ορισμένων διατάξεων αυτού του νόμου.

Με θλίψη δηλώνουμε ότι, ιδιαίτερα μετά την δήλωση του Πρωθυπουργού Μάρκοβιτς, δεν μπορούμε να αντιληφθούμε την συζήτηση ή την πρόταση περί αναστολής της εφαρμογής του νόμου ως τρόπου για έναν ανοιχτό και εποικοδομητικό διάλογο, αλλά αποκλειστικά ως πολιτική κατάχρηση ενός σοβαρού θέματος πριν από τις αναγγελθείσες εκλογές. Αυτό υποστηρίζεται από την στάση του κυβερνώντος κόμματος και των πολιτικών εταίρων του απέναντι στην εκκλησιαστική περιουσία, η οποία σήμερα αντικατοπτρίζεται στην πώληση μύλου μοναστηριού στην Πλιέβλια.”

“Υπό αυτό το πρίσμα, διαφωνούμε έντονα με τον Πρωθυπουργό ότι οι νόμοι στο Μαυροβούνιο εφαρμόζονται «στο πνεύμα της ίσης εφαρμογής» για όλους και έχουμε μιλήσει πολλές φορές για αυτήν την διάκριση. Σας υπενθυμίζουμε ότι, από

όλες τις παραδοσιακές Εκκλησίες και τις θρησκευτικές κοινότητες, μόνο η Ορθόδοξη Εκκλησία έχει μείνει δίχως συμφωνία με το κράτος για τη ρύθμιση ζητημάτων κοινού ενδιαφέροντος, και ότι μόνο οι κληρικοί και οι μοναχοί της δεν έχουν άδεια παραμονής. Ακόμη, δεν γίνεται λόγος για την ίση εφαρμογή των τελευταίων επιδημιολογικών μέτρων και κανονισμών. Ορθόδοξοι επίσκοποι, ιερείς και πιστοί συνελήφθησαν, φυλακίστηκαν, καταδικάστηκαν και τιμωρήθηκαν δυσανάλογα περισσότερο από άλλους στην κοινωνία του Μαυροβουνίου.

Τελικά, παρά τις απόπειρες για διαστρεβλωμένη παρουσίαση των συνομιλιών που πραγματοποιήθηκαν, ως μια εισαγωγή για την συνέχιση των διαπραγματεύσεων των εμπειρογνωμόνων, οι οποίες παραλίγο να υπονομευθούν από αυτήν την δημόσια εμφάνιση του Πρωθυπουργού, το Επισκοπικό Συμβούλιο παραμένει ανοιχτό για να συνεχίσει τον διάλογο και τις συνομιλίες την επόμενη εβδομάδα, εφόσον η Κυβέρνηση έχει την βούληση και την δύναμη να προσεγγίσει αυτές τις συζητήσεις με ειλικρίνεια και αποτελεσματικότητα.

Η Κυβέρνηση δεν μπορεί να περιμένει ότι η βία που ασκείται μόνο σε Ορθόδοξες εκκλησίες και προσκυνήματα και κατοχυρώνεται σαφώς από τον αντισυνταγματικό και μεροληπτικό Νόμο για τις Θρησκευτικές Ελευθερίες, θα γίνει ειρηνικά αποδεκτός από τον λαό, ο οποίος απαλλαγμένος από φόβο μετά από δεκαετίες καταπίεσης από το κομμουνιστικό καθεστώς, λέει ξεκάθαρα σε όλους στο Μαυροβούνιο και στον κόσμο: Δεν δίνουμε τα Ιερά και τα Όσιά μας!"

Επιμέλεια: Νίκος Οικονόμου – Πρακτορείο "ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ"